

ster, som vil komme til at faa det allermindste at gøre med denne Sags Løsning som Indenrigsminister. Hvis det derimod var som det ærede Medlem fra Assens, Indenrigsministeren talte, er Sagen naturligvis en ganske anden, for saa er hans Medhjælp til Løsningen netop under de nuværende Forhold særdeles værdifuld.

Imidlertid, Tanken om at gaa Grundlovændringens Vej erklæres Gang paa Gang for strandet, og Gang paa Gang dukker den op igen. Den dukkede op hos det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger), og det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) antydede ogsaa, at han stadig troede paa, at denne Vej var en, man burde forsøge at gaa. Men jeg tror, at man, hvis man vil bringe denne Sag til Løsning, lige saa godt kan lade denne Tanke fare. Den Tanke, den forrige Konseilspræsident havde i Aarene 1905—06 om at løse Spørgsmaalet isoleret, at skyde alle andre Grundlovsørgsmaal til Side og tage dette alene for sig selv, tror jeg, var en meget rigtig politisk Tanke. Der var en Mulighed den Gang for, at noget saadant kunde ske. Situationen med Hensyn til Opfattelsen af Grundlovsørgsmaalet var den Gang af den Art, at det var muligt fra alle Partiers Side i Salen at faa Tilslutning til at forsøge at løse Spørgsmaalet isoleret. Derfor fik den højtærede Konseilspræsident ogsaa dette Tilsagn, uagtet ikke alle Partiernes Forhold til ham var saa særdeles varmt; han fik det, fordi der var en rigtig politisk Tanke i det, han den Gang fremsatte. Men Sagen strandede, og nu ligge Forholdene ikke paa samme Maade. Grundlovforandringsørgsmaalene ere trængte frem paa mange andre Punkter, saa at en isoleret Behandling af Valgkredsørgsmaalet som Grundlovændring neppe vil kunne faa Tilslutning hos Partierne, bl. a. fordi den ude i Befolkningen vilde vække almindelig Uvillie.

Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borbjerg) pegede meget rigtigt paa, at det vilde vække overmaade stor Uvillie i en stor Del af Befolkningen, hvis man gik til at forsøge Anvendelsen af hele det store Apparat, som en Grundlovændring kræver, blot for Valgkredsørgsmaalets Skyld uden at tage f. Eks. Spørgsmaalet om Kvindernes Valgret frem. Den højtærede Konseilspræsident kan jo nok, naar Kvinderne henvende sig til ham, vise Spørgsmaalet om Kvindernes Valgret til Side, men i det Øjeblik han og andre ledende Politikere ville forsøge paa at be-

træde Grundlovændringens Vej, kan man ikke vise dette Spørgsmaal saadan til Side mere. Og dernæst tror jeg, at medens det var en politisk rigtig Tanke af det ærede Medlem fra Ringkøbing, at man den Gang skulde forsøge paa hurtigt at bringe Sagen i Orden ved en Grundlovændring, vil der nu herske den Opfattelse, at en Forhandling om Grundlovændringer, en Forhandling om Grundlovsørgsmaal overhovedet, ikke bør foretages af en Rigsdag, hvis ene Ting ikke repræsenterer den lige Valgret, saaledes som Grundloven har tilsigtet. Hvis vi skulde gaa til en Grundlovdebat, en Debat om de forskellige grundlovmæssige Spørgsmaal og deriblandt ogsaa det, som det ærede Medlem fra Frederiksberg ønskede frem, nemlig Spørgsmaalet om Forholdstalsvalg, maa vi forinden tilvejebringe et Folketing, som repræsenterer Befolkningen paa ligelig Maade, saaledes som den nuværende Grundlov ønskede den repræsenteret.

Det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger) frygtede for, at en Løsning af dette Spørgsmaal nu vilde fjerne Forslagsstillernes Interesse fra den anden forfatningsmæssige Sag, som han interesserer sig for, nemlig Forholdstalsvalgmaaden. Med andre Ord, hvis vi nu fik en Valgkredsordning, vilde Interessen for en Forfatningsforandring forsvinde hos Forslagsstillerne. Jeg kan naturligvis ikke læse i Forslagsstillernes Hjerter og Nyrrer, men jeg har den Opfattelse, at Socialdemokratiet er i højeste Grad interesseret i at faa sat Forfatningsørgsmaal paa Dagsordenen, og jeg tror, at vort Parti ogsaa i høj Grad vil mene, at det Tidspunkt, hvor Forfatningsørgsmaal maa paa Dagsordenen, nærmer sig. Og det er ganske rigtigt, at hvis vi komme til en almindelig Forfatningsdiskussion her i Tinget, vil ogsaa det Spørgsmaal, som det ærede Medlem fra Frederiksberg har ønsket at faa forhandlet, nemlig om Forholdstalsvalgmaadens Indførelse ved Valg til Folketinget, blive modtaget med den Sympati, som et saadant Krav naturligt maa mødes med. Ganske vist vil jeg overfor Folketingsvalgretten og Folketingsvalgkredsene meget nødig se, at man kom bort fra Enmandskredsene, fordi jeg, som saa mange ærede Medlemmer i dette Ting før have hævdet, mener, at der er noget værdifuldt netop deri, at en Kreds repræsenteres ved een Folketingsmand, men det forekommer mig ingenlunde udelukket, at man kunde komme til en Kombination af Enmandskredse med Forholdstalsvalg — noget, der vilde føre for langt i dette Øje-